

**INFORMACIJA APIE NELAIMINGUS ATSTITIKIMUS DARBE,
ĮVYKUSIUS PER 2023 METUS**
(2023-12-31 duomenimis)

2023 metų statistika

Lietuvos Respublikos valstybinėje darbo inspekcijoje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) per 2023 m., neįskaičiuojant įvykių sąlygotų kelių eismo saugos taisyklių pažeidimų (toliau – eismo įvykiai), kurių kontrolės ir prevencijos priemonių įgyvendinimo funkcijos nėra priskirtinos VDI kompetencijai, buvo gauta 17 pranešimų (išankstiniais duomenimis) apie įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai mirė, ir 106 pranešimai apie įvykius darbe, kurių metu buvo sunkiai pakenkta darbuotojų sveikatai. 2023 m. eismo įvykių darbe metu žuvo 14 ir buvo sunkiai pakenkta 16 darbuotojų sveikatai.

Atitinkamai per 2022 m. buvo gauti 21 pranešimas apie įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai mirė, ir 130 pranešimų apie įvykius darbe, dėl kurių buvo sunkiai pakenkta darbuotojų sveikatai, tai yra mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius 2023 m. lyginant su 2022 m. sumažėjo 4 atvejais (arba 19 proc.), o sunkių – 24 atvejais (arba 18 proc.). 2022 m. eismo įvykių darbe metu žuvo 13 darbuotojų ir 16 darbuotojų buvo sunkiai pakenkta sveikatai.

Mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe dažnumo koeficiento (nelaimingų atsitikimų darbe skaičiaus, tenkančio 100 000 darbuotojų), įvertis (be eismo įvykių) per 2023 m. buvo 1,2, o sunkių nelaimingų atsitikimų darbe – 7,7. Šio rodiklio įverčiai 2022 m. buvo atitinkamai 1,5 ir 9,6.

Pagal minėtus 2023 m. pranešimus jau ištirti 20 mirtinų ir 104 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe.

Mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis (toliau – EVR)

Per 2023 m. mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe skaičius (išankstiniais duomenimis) pagal EVR pasiskirstė taip:

- transporto, saugojimo (9 mirtini (iš jų 7 darbuotojai žuvo eismo įvykių metu) ir 20 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe (iš jų 4 darbuotojai sužaloti eismo įvykių metu)),
- statybos (6 mirtini (iš jų 1 eismo) ir 19 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe (iš jų 1 eismo)),
- apdirbamosios gamybos (5 mirtini (iš jų 1 eismo) ir 25 sunkūs (iš jų 2 eismo)),
- miškininkystės (4 mirtini ir 6 sunkūs (iš jų 2 mirtini ir 2 sunkūs - eismo)),
- didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių remonto (15 sunkių (iš jų 3 eismo) ir 1 eismo mirtinas),
- žemės ūkio (5 mirtini (iš jų 1 eismo) ir 6 sunkūs),
- administracinės ir aptarnavimo veiklos (9 sunkūs (iš jų 1 - eismo)),
- vandens tiekimo, nuotekų valymo ir atliekų tvarkymo (1 mirtinas - eismo, 3 sunkūs (iš jų 2 eismo)),
- elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo (3 sunkūs),
- švietimo (4 sunkūs),
- žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo (2 sunkūs),
- nekilnojamojo turto operacijų (2 sunkūs (iš jų 1 eismo)),
- profesinės, mokslinės ir techninės veiklos (2 sunkūs),
- viešojo valdymo ir gynybos; privalomojo socialinio draudimo (2 sunkūs),
- jūrinės žvejybos (1 sunkus),
- meninės ir pramoginės veiklos (1 sunkus).

Palyginimas su 2022 m. tuo pačiu laikotarpiu

Palyginti su 2022 m. mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius sumažėjo statybos (nuo 6 iki 5 atvejų), miškininkystės (nuo 3 iki 2 atvejų), transporto ir saugojimo EVR įmonėse (nuo 3 iki 2), vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo (nuo 1 iki 0), taip pat administracinės ir aptarnavimo veiklos (nuo 1 iki 0), žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo (nuo 1 iki 0), elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo EVR įmonėse (nuo 1 iki 0). Išliko toks pat apdirbamosios gamybos (4 – mirtini atvejai), o padidėjo tik žemės ūkio EVR įmonėse (nuo 1 iki 4).

Sunkių nelaimingų atsitikimų darbe skaičius sumažėjo apdirbamosios gamybos EVR įmonėse (nuo 25 iki 23 atvejų), statybos (nuo 26 iki 18), transporto ir saugojimo (nuo 21 iki 16 atvejų), didmeninės ir mažmeninės prekybos EVR įmonėse (nuo 14 iki 12), miškininkystės (nuo 6 iki 4), žmonių sveikatos priežiūros ir socialinio darbo (nuo 7 iki 2), švietimo (nuo 8 iki 4), administracinės ir aptarnavimo veiklos (nuo 11 iki 8), vandens tiekimo, nuotekų valymo ir atliekų tvarkymo (nuo 4 iki 1), finansinės ir draudimo veiklos (nuo 1 iki 0), nekilnojamojo turto operacijų EVR įmonėse (nuo 2 iki 1). Sunkių nelaimingų atsitikimų darbe skaičius padidėjo žemės ūkio (nuo 2 iki 6), elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo (nuo 0 iki 3), profesinės mokslinės ir techninės veiklos (nuo 1 iki 2), viešojo valdymo ir gynybos bei privalomojo socialinio draudimo (nuo 0 iki 2), jūrinės žvejybos (nuo 0 iki 1) ir meninės pramoginės veiklos EVR įmonėse (nuo 0 iki 1).

Kur ir kodėl?

Per 2023 m. be eismo įvykių, kurių metu 14 darbuotojų (arba 45 proc., skaičiuojant nuo visų atvejų skaičiaus) žuvo ir 16 buvo sužaloti (arba 15 proc., skaičiuojant nuo visų atvejų skaičiaus). (per 2022 m. eismo įvykių metu žuvo 13 darbuotojų ir 16 buvo sunkiai pakenkta sveikatai) pavojingiausi nelaimingiems atsitikimams darbe įvykti buvo statybos ir remonto darbai (juos atliekant įvyko 6 mirtini ir 19 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe), sandėliavimo, transportavimo, pakrovimo, iškrovimo darbai (juos atliekant įvyko 3 mirtini ir 21 sunkus nelaimingas atsitikimas darbe), žemės ūkio darbai (1 mirtinas ir 3 sunkūs), techninių priemonių, mechanizmų aptarnavimo darbai (9 sunkūs), miško kirtimo darbai (juos atliekant įvyko 1 mirtinas ir 2 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe), elektros įrenginių ir tinklų aptarnavimo darbai (1 mirtinas ir 4 sunkūs) bei elektros įrenginių ir tinklų aptarnavimo, remonto ir susiję darbai (1 mirtinas ir 4 sunkūs).

Pagrindiniai nelaimės sąlygoję veiksniai kasmet kartojasi labai panašūs – 9 darbuotojai žuvo ir net 34 patyrė sunkias traumas nukritę iš aukščio, 4 darbuotojai žuvo ir 7 darbuotojai buvo sunkiai traumuoti krintančių daiktų, 1 darbuotojas žuvo užgriuvus žemės sluoksniui, 1 darbuotoją subadė bulius, 8 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe įvyko darbuotojams paslydus ir nugriuvus. Dar kitos nelaimingų atsitikimų aplinkybės nebaigtos tirti.

Tiriant nelaimingų atsitikimų priežastis nustatyta, kad daugiausia sunkių nelaimingų atsitikimų darbe, įvykusių per 2023 m., sąlygojo nepakankama darbuotojų saugos ir sveikatos vidinė kontrolė, netinkamas profesinės rizikos vertinimas, netinkamas darbų organizavimas ar naudojamos netinkamos darbo priemonės, arba kai patys darbuotojai nesilaikė darbuotojų saugos ir sveikatos taisyklių ar instrukcijų.

Aptariamuoju laikotarpiu įvykių darbe metu tarp sunkiai nukentėjusių nustatyti 2, tarp žuvusių – 4 neblaivūs darbuotojai. Per 2022 m. įvyko 3 mirtini ir 3 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe, kurių metu nukentėjo neblaivūs darbuotojai.

Sunkių ar mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe jauniems darbuotojams (iki 18 metų amžiaus) neįvyko.

Darbuotojų saugos ir sveikatos skyrius